

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 80 stot., oglasi denarnih zavodov mm po 1.2. Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa 1.2. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inzeratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20

Pogajanja v Pallanzi začela.

Trumbićev prihod v Pallanzo.
PALLANZA, 10. (S.) S posebnim vlakom iz Milana je prišel na postajo v Pallanzi. Fondo toce ob 21.30 jugoslovanski minister vnanjih stvari g. Trumbić v spremstvu načelnika svojega kabine g. Pavlovića in podpoveljnika vrhovnega štaba polkovnika Kalafatovića. Na postaji so jih sprejeli kom. Garbasso, palanski podpredsednik, orožniki polkovnik stotnik Camini in dva tajnika jugoslovenskega odposlance, ki sta prispeja še prej sem. Po izmenjavi pozdravov so se jugoslovanski odposlanci odpravili v avtomobilu v hotel "Eden".

Prvi sestanek jugoslovenskih in italijanskih odposlancev.

PALLANZA, 10. (S.) Jutri ob 11 se bo vršil v vili "Casanova" prvi sestanek italijanskih in jugoslovenskih odposlancev.

Dejstvo, da jugoslovansko odposlanstvo ni prišlo v Pallanzo v popolnem številu, kakor se je pričakovalo, in da je prišlo z veliko zamudo, točnoma italijansko časopisje na različne načine. "Secolov" belgrajski poročevalec Mario Borsa pravi v poročilu, s katerim javlja Trumbićev odhod iz Belgrada samo v spremstvu tajnika Pavlovića in polkovnika Kalafatovića, da mu je Rybář izjavil, da ostanejo on, Zolger in Radović začasno v Belgradu in da odpotujejo šele pozneje v drugem delu pogajanj, ko se doseže sporazum v splošnih točkah in se bo začela razprava o podrobnostih. Poročevalec smatra, da se v Pallanzi doseže končna rešitev, toda stvari pred domnevo, da bodo pogajanja zelo kratka, ker mnogo je še vprašanj, o katerih se bo moralo podrobno in dolgo razpravljati, čepravno obstaja na obeh straneh prijateljsko razpoloženje.

"Secolov" dopisnik v Pallanzi opisuje prihod jugoslovenskega odposlance v Pallanzo in pravi, da je Trumbić izrazil Scialoj svoje obžalovanje zaradi zamude, katere pa ni o kriv, kajti čakal je iz Rima brzojavke, ki naj bi mu javila, katero mesto je določeno za sestanek, toda brzojavka je prišla z veliko zamudo šele v petek ponoči, in tako je mogel odpotovati šele v nedeljo zjutraj. Ko je nato prisel z Orient-Expressom v Trst, je zapustilo oboje vlak v znak solidarnosti s svojimi stališčimi tovariši v Franciji in šele ko mu je bil dan na razpolago poseben voz, je mogel nadaljevati pot. Trumbić mu je tudi izrazil svoje globoko sočutje zaradi smrti Leonida Biscardića, ki je bil eden prvih, najiskrenjših in najprijateljskih apostolov italijansko-jugoslovenskega prijateljstva. Glede sestanka v Pallanzi mu ni hotel izjaviti ničesar, povedal mu je samo to, da ga veseli, ko vidi, da je vendar prišlo do neposrednih pogajanj, ki jih je vedno smatral kot najboljšo sredstvo, kot najprimernejše sredstvo za rešitev italijansko-jugoslovenskih vprašanj.

"Corriere della Sera" smatra dejstvo, da so bila poverjena pogajanja samo Trumbiću in Pašiću kot znak, da ni v jugoslovenski delegaciji nobenega nesporazumljenja, ki bi bilo moglo dati povod prihodu cele delegacije, in da bodo tako pogajanja krajša. O polkovniku Kalafatoviću pravi, da ni samo zelo dober vojak, ki je izdelal vojaške načrte, po katerih je srbska vojska pod poveljstvom vojvode Matije prešla in porazila prve avstrijske vpadnike v Srbijo, temveč tudi eden onih srbskih vojakov, ki so bili v najtesnejšem in neposrednem stiku z italijansko vojsko v Maccedoniji, ki so mogli najbolj ceniti vojaško vrednost in sijajno vedenje italijanskih čel pod poveljstvom generala Mombellića ter sijajno delo italijansko-jugoslovenskega pobratimljenja italijanskega poveljnika na srbski zemlji.

Popolnoma drugačnega mnenja je rimska "Epoca", ki smatra, da je zamuda jugoslovenskega odposlance v zvezi s popolnoma drugačnimi vzroki nego je pomankanje rednih zvez.

Posnemljemo naslednje vrstice iz rimske "Epoca", pri katerih je treba upoštevati, kakor priznava tudi list sam, da so bile sestavljene v uredništvu, z onimi redkimi vestmi o ljene v uredništvu, na podlagi onih redkih vestí o Jugoslaviji, ki jih imajo rimski listi na razpolago.

"Dobili smo danes vest — piše "Epoca" — ki bi se lahko v drugačnih časih prezrla, in zavbava danes veliko važnost: v Jugoslaviji je dopisnik red in železniški promet je že nekoliko dni sem popolnoma normalen. To pomenja, da je imela zamuda jugoslovenskih odposlancev politične in ne materialne vzroke. Se eno čudno dejstvo: najprej se je javilo, da pride Pašić iz Pariza v svojem prikolici k jugoslovenskemu odposlancu; nato vest, da Pašić ne pride; sedaj pa — zopet vest, da pride.

Z elementi, ki jih imamo na razpolago, lahko rekonstruiramo dogodek.

"Epoca" pravi nato, da je najprej zmagalo v vladnem svetu v Belgradu Protičev stališče, da se Reka pusti Italiji; vsled tega je Pašić, ki se je strinjal s tem stališčem pristal na udeležbo pri odposlancu. Ker se pa Trumbić ni hotel vdati, je Pašić odklonil svojo udeležbo. Medtem je izbruhnil spor med Protičem in Pašićem zaradi notranje politike — pripoveduje še vedno "Epoca" — ker je Pašić proti reakcionarnim sistemom in za zmerno postopanje. Pašić je nato prestopil na Trumbićevo stran, sprejemši njegovo nepopustljivost v rešitvi vprašanj, in javil, da se udeležbi pogajanj v San Remu. Toda dočim bi bil on prišel pred par dnevi v Pallanzo, da brani popustljivost glede Reke, prihaja bržkone danes z nasprotnimi nameni. "Včeraj se je zdelo, da je reško vprašanje v glavnem rešeno — zaključuje list — toda danes obračajo Jugoslovani čelo nazaj. Trumbiću se je posrečilo pridobiti

Pašića na svojo stran in zmešati karte na mizi.

Trumbić o jadranskem vprašanju.

BELGRAD, 10. Minister za zunanje stvari dr. Trumbić je sprejel zastopnika "Beogradske Stamped", ki mu je stavil vprašanje, kaj je bila vodilna ideja naše delegacije in vlade v jadranskem vprašanju, in posebno ali so to idejo dosedaj obvarovali. Minister dr. Trumbić je izjavil: "Nisem mislil, da bo treba staviti v Belgradu tako vprašanje, ki bi samo po sebi moralo predstavljati neko sumnjo o odgovoru nanje. Za to sumnjo ne more biti mesta od početka do sedaj. Vse naše vlade in vsi člani naše delegacije so vedno imeli brez omejevanja pred očmi eno in isto vodilno idejo. Vedno smo imeli pred očmi najbolj bistvene gospodarske in strateške interese naše države. Sklenili smo, da jih obvarujemo po vsaki ceni. Mednarodni odnosi, ustvarjeni brez naše volje, so nas primorali, da se prilagodimo žrtvam na nekaterih točkah, kjer je naše narodnostno pravo nesporno, vendar oni osnovni, res življenjski interesi, katere vsi enako pojмимо — naj se tičejo severa ali juga: Jadranskega morja — ti interesi ne morejo biti predmet pogajanj ali odstopitve. Ko bo prišel čas, da širša javnost izve podrobnosti našega dela, se bodo vsi prepričali o resničnosti teh besed. S tem se bo podal dokaz, da je bila politika naše države na mirovni konferenci vestna in dosledna.

Z ozirom na Trumbićevo izjavo, da ni v jugoslovenskem odposlancu in vladi nobenega spora med skupino, ki polaga večjo važnost na Reko in skupino, ki polaga večjo važnost na Skadar, piše "Beogradska Stampa": "Trumbićeva izjava je nedolga konec bajki, ki jo je izmislila tendenciozna razširila med našim javnim mnenjem, češ da obstoja v našem odposlancu in naši vladi nekaj spor med skupino, ki polaga večjo važnost na Skadar. V resnici je bila Trumbićeva izjava bolj potrebna za tujce nego za nas, ker mi se moramo dobro zavedati življenjskih, strateških in gospodarskih koristi naše države ter razumeti, da so te koristi zastavljene enako na severu (Reka) in na jugu (Skadar) Jadranskega morja. Toda Trumbićeva izjava je primerna zaradi vtiška, ki ga bo naredila v inozemstvu, predvsem na italijansko mnenje, na predvečer neposrednih in sklepnih pogajanj, ki se začnejo z Italijo. Potrebno je, da čuje italijanski narod v tem hipu iz Belgrada in od merodajne osebe, da so naši merodajni krogi, vsi in vedno smatrali jadransko vprašanje kot nedeljivo celoto in branili naše življenske koristi popolnoma složno, bodisi da je šlo za reško bodisi za skadarsko vprašanje. Treba je, da v inozemstvu zvedo enkrat na vselej, da vsak zavedni državljani naše države, na naj bo Slovenec, Hrvat ali pa Srb na enak način promatra življenske koristi naše države in da oboeden med nami ne stavlja kakih posebnih ali lokalnih skrbí nad te koristi. V takih razmerah se začnejo pogajanja med našim in italijanskim odposlancem. Imamo razloge za domnevo, da bodo imela ta pogajanja v kratkem dober izid, ki ga čista sprejela oba sosed a enakim zadovoljenjem. Po nekaterih vestih, ki smo jih dobili iz uradnega vira, se zdi, da je uspeh naših temeljnih zahtev glede Skadra že zagotovljen, in da preostaja samo rešitev reškega vprašanja."

Vesnićeva pogajanja s strankami.

BELGRAD, 8. Kakor že zatrjuje v merodajnih krogih narodnega predstavnstva, obstoja upanje, da bo rodila akcija dr. Vesnićeva zadovoljiv uspeh. Danes se je pogajal dr. Vesnić s predsednikom narodnega predstavnstva dr. Ribarom o programu nove vlade, na kar ga je le ta obvestil, da se je seja narodnega predstavnstva morala na novo odložiti na ponedeljek, ker je bila današnja seja narodnega predstavnstva vsled tega, ker vlada nima dovolj razuma, neuspelna. Kakor se zatrjuje v poplinskih krogih, namerava Protič uveljaviti svojo zavlačevalno taktiko pri pogajanjih, ki jih je započel v imenu krone dr. Vesnić.

Komunicacije glede sestave novega kabineta.

BELGRAD, 8. Situacija je neizpremenjena. Danes se je pogajal dr. Vesnić z narodnim in jugoslovenskim klubom. Kakor se zatrjuje, bi imel narodni klub v novem kabinetu dva zastopnika, jugoslovanski klub pa enega. Parlamentarna zajednica bi imela v novem kabinetu polovico vseh zastopnikov, zunanji minister pa bi ostal kakor doslej dr. Trumbić.

Stališče demokratske zajednice.

BELGRAD, 8. Po daljši debati je sprejela včeraj demokratska zajednica v svoji seji program dr. Vesnićeva glede sestave koncentracijskega kabineta in je danes Davidović pripravil Vesniću, da je demokratska zajednica pripravljena sodelovati v novem kabinetu, če se doseže sporazum med posamnimi strankami. Rezultate posameznih portfeljev je ostala izven debate. Podrobnosti iz debate v demokratski zajednici so: Od nove vlade se zahteva, da izvede te-le sledeče principijelne točke: Izvedba agrarne reforme, uređitev uradniških plač, rešitev jadranskega vprašanja in odprava sedanje dragine. Davidović je pristal v načelu na predloge dr. Vesnić in se konferenca jutri nadaljuje. Danes se je posvetoval dr. Vesnić se naknadno z ministri predstavnstvom in se v političnih krogih smatra, da se vlada nahaja od 19. aprila naprej, ko je predložila regentu svoj memorandum, v ostavki. Kakor hitro se bo razrešilo vprašanje sporazuma med demokratsko zajednico in dr. Vesnićem, pride do definitivne demisije sedanje vlade in ta trenutke se pričakuje za jutri. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da se bo že v ponedeljek predstavila nova vlada, ki jo sestavi dr. Vesnić, narodnemu predstavnstvu.

Atera osješkega podžupana.

OSJEK, 10. Med osješkimi komunisti vlada veliko razburjenje radi aretacije podžupana Kordića in se nameravajo osješki komunisti obrniti v posebni spomenici na svoje sodruga v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani. Danes je bil prepeljan Kordić v spremstvu vojaške straže

v zapore v Novi Sad. Kolikor je doslej znano, je bil Kordić eden izmed najzmernejših in najtreznejših osjeških komunistov, ki je obsojal dogodka v Subotici in katerega je dala vlada aretirati baje samo pod pretezo, da je dal na razpolago komunistom ki so pribežali iz Subotice, hrano in stanovanje v osješkem delavskem domu.

Vrnitev arhivov z Dunaja.

ZAGREB, 10. Vrnili se je z Dunaja komisija, ki je prevzela državne arhive, tičeče se naše kraljevine. Oddajno in prevzemno listino je podpisal državni kancelar dr. Renner. Iz Zagreba se prepelje arhiv v Belgrad, kjer se končno veljavno določi ali naj se shranijo listine tega arhiva v Zagrebu ali Belgradu.

Odesa v ukrajinskih rokah?

LVOV, 10. Člani ukrajinskih zadrug, ki so se mudili mimogrede v Lvovu poročajo, da je Odesa že teden dni v ukrajinskih rokah. Zasedbo Odesa je omogočila romunska artiljerija.

DUNAJ, 10. Ukrajinski tiskovni urad javlja: Ukrajinska komisija nam brzojavlja iz Bukaresta: Dobili smo poročila, da je ukrajinska armada s pomočjo ustašev jekaterinoslavskega ozemlja zasedla Odeso. Ukrajinski uporniki se bližajo Kijevu.

Boj proti Poljski do skrajnosti.

DUNAJ, 10. Moskovski sovjet je sklenil, da se do skrajnosti bori proti poljskim močem. Včeraj je odšlo iz Moskve na poljsko fronto več delavskih in kmetijskih bataljonov.

DUNAJ, 10. Na Ruskem bivajoči poljski komunisti so enoglasno sklenili, oditi takoj na poljsko fronto.

Poljska ofenziva v Rusiji.

LONDON, 10. Zavetje Kijeva se je v soboto uradno sporočilo v Varšavi. Mesto je najprej zasedla poljska konjenica, ki je bila pozneje nadomeščena z ukrajinsko pehoto. Po vesteh iz ukrajinskega vira je trajala borba za zavzetje mesta pet dni. Kakor poročajo vesti iz Budimpešte, se sklepajo v Romuniji potrebni vojaški ukrepi za slučaj ofenzive proti bolševikom. Nekateri listi trde, da je odpotoval romunski ministriški predsednik Averescu v Varšavo v svrhu pogajanj s Pilsudskim za sklenitev zveze proti Rusiji.

Poljska nevarnost se v Rusiji živo občuti; zdi se, da se bodo vsled tega dejstva združile vse stranke proti nevarnosti inozemskega vpadu. Ta nevarnost je baje prisilila generala Brusilova k temu, da je poslal poziv na vse žive in sposobne sile v deželi. V nekem svojem pismu, naslovljenem za načelnika vrhovnega štaba, general Brusilov sicer obžaluje Poljsko, ki je bila skozi toliko let pod carsko vladavino, obsoja pa njen sedanji imperijalizem, vsled katerega bi hoteli Poljski ne samo zopet pridobiti ozemlja, ki so jih imeli leta 1772, temveč zasedati tudi za stalno nekatere pokrajine onstran starih meje. Brusilov naglata nujnost in potrebo, da se odbije poljski napad z orožjem, in predlaga, naj se sestavi zvelvotiziranih vojakov, ki prouti položaj in nemudoma organizira sredstva, da se onemogoči zasedba Rusije s strani inozemcev. Poveljništvo bolševiških čet je že prej bilo poverjeno generalu Brusilovu. Nekateri članki v "Izvestijih" obdolžujejo entento, da je iz San Rema povzročila poljsko ofenzivo.

Pogodba med Poljsko in Ukrainjo.

DUNAJ, 10. Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Kamenc Podolskega: Pogodba med Poljsko in Ukrainjo je bila potrjena na seji narodnega sveta v Kamencu Podolskem dne 18. aprila od vseh ukrajinskih strank z izjemo secijalno-revolucionarne in privržencev komunističnega bloka. Začeti dve stranki sta pogodbo zavrnili, ker pripadnost vzhodne Galicije k Ukrainji ni zagotovljena in ker sta privržniki sovjetskega sistema.

Dogovor med Rusi in muslimani.

PARIZ, 10. Francoski časopisje je sprejelo poročilo o mirovni pogodbi s Turčijo z zelo veliko nejevoljo, ker vidi v tej pogodbi zmagao Anglije nad Francijo. Še večje razburjenje povzroča vest o sklenitvi vojaškega dogovora med rusko vlado in turškimi nacionalisti pod vodstvom Mustafe Kemala, ki zbira močne čete v Mali Aziji in so že zasedli Lapsaki in ogrožajo hribovje pred vodom v Dardanele ter Cinnad, kjer so angleške čete. Nacionalisti, ki so se doslej omejevali na delovanje v Anatoliji, so postali bolj drzni po zadnjih uspehih in nameravajo zasedati tudi obal del Dardanelov.

"Matine" poroča, da obstoja pogodba med turškimi nacionalisti in sovjetsko vlado iz 10 členov. Turški nacionalisti odklanjajo sprejem kakršnihkoli zavezniških pogojev, ki bi vključevali zmanjšanje otomanske državne oblasti. Carigrad mora biti turški, ožine morajo ostati proste, a utrdbe na Dardanelih in Bosporu se morajo uničiti. Rusija bo podpirala Turčijo v morebitnem boju z zavezniki in bo podpirala neodvisnost muslimanskih držav. Muslimani se obvezujejo, da bodo vpeljali v svojo državo enako vladavino, kakor jo ima sovjetska Rusija in da bodo izročili vse osebe, obtožene izdajstva proti sovjetski Rusiji, ki so se zateleke v Turčijo. Vojaške operacije bi se morale začeti s strani Turčije na turško-ramenski meji, čim bo dogovor odobren od otomanske vlade in sultana. Dogovor bi trajal 20 let. Republika Azerbejdžan je baje tudi prizadeta pri tej pogodbi. Muslimansko prebivalstvo v Azerbejdžanu je namreč ponovno protestiralo proti ententni politiki nasproti Turčiji. Ko so zavezniške čete nato zasedle Carigrad, se je kavkaska republika obrnila k Rusiji in sklenila z njo vojaški dogovor, po katerem je rdečim četam dovoljen pohod skozi republiko na pohodu proti angleški vojski v Perziji. Tako so tudi v Baku prišli bolševiški odposlanci, da pripravijo kar je potrebno za prehod bolševiške vojske.

Verifikacija volitev na Bolgarskem.

SOFIJA, 10. Bolgarska brzojavna agencija javlja: Sobrajenje je pri verifikaciji volitev izjavilo listi komunističnih in demokratskih po-

slancev v dveh okrajih za neveljavni, tako da znaša sedaj število opozicijonalcev 107 proti 105 vladinovcem.

Ministrstvo Nitli padlo.

RIM, 11. Današnja seja italijanske zbornice je bila zelo burna. Prišlo je do živahne debate med zastopniki ljudske stranke in socialisti. Govoril je nato ministriški predsednik Nitli, ki je poudarjal, da se mora položaj razjasniti. Ljudska stranka mora izjaviti, ali za vlado ali proti nji. Zbornica, ki je izrazila 30. marca vladi svoje zaupanje brez omejitev, ne more sedaj pričakati časa, da ji izrazi nezaupanje. Pri tem se ne upošteva niti dejstvo, da se ravno v tem hipu vrše najkrajšijša mednarodna pogajanja. Če hoče zbornica na vsak način, da predloži vprašanje zaupnice, bo to storil, toda tedaj bo vedel, kaj je njegova dolžnost.

Seja se je nato za čas zaključila. Ko se je zopet začela, se je vršilo glasovanje o zaupnici. Glasovalo je 305 poslancaev, a 4 poslanci so se vzdržali glasovanja. Glasovalo je proti zaupnici 193 poslancev, a za zaupnico 112 poslancev. Tako je zbornica izrazila vladi svoje nezaupanje.

Odhod socialistične misije v Rusijo.

RIM, 10. Na podlagi dogovorov med italijansko socialistično stranko in rusko vlado, katere ima, kakor znano, v Italiji svojega zastopnika s posebnimi nalogami gospodarskega značaja, so se določile podrobnosti za odhod sindikalne in zadrzne socialistične misije v Rusijo. Misija odpotuje 17. t. m. in ubere naslednjo pot: Milan—Bern—Berolin—Kraljevec—Reval. Članom misije je izdala italijanska vlada prehodnice do ruske meje. Komisija je sestavljena tako-le: Serrati, ravnatelj "Avantija" in Vacirca za ravnateljstvo socialistične stranke, za parlamentarno skupino Zvaziadei in Bombacci, za delovno zvezo D'Aragona in Josip Bianchi, za zvezo kovinskih delavcev Emil Colombino in za zadržno zvezo Dugoni. Razen tolmacha in enega zdravnika se udeležijo komisije nekateri izkušeni strokovnjaki. Misija ostane v Rusiji nad dva meseca, da prouči važna vprašanja. Po povratku misije bo imela delovna zveza svoj kongres, na katerem bo zastopanih nad dva milijona organiziranih delavcev. Socialistična misija bo potovala do ruske meje v dveh posebnih vozovih in poda ruskemu proletarijatu v dar veliko množico zdravil, katere Rusija tako nujno potrebuje.

Prihod poljskega ministra za zunanje zadeve v Rim.

RIM, 10. Sročil je prišel semkaj poljski minister za zunanje zadeve Patek, katerega je sprejel baron Sforza.

Nemški finančni se ne udeležijo finančne konferencie v Parizu.

PARIZ, 10. Kakor poročajo časopisi, se pariskih pogajanj ne udeležijo nemški finančni izvedenci, dasi je Nemčija to želela. Francoska vlada je namreč to kategorično zavrnila, češ da nemški dolgovci proti Franciji ne morejo tvoriti predmet razpravljanja. Pogajanja se udeležijo predvsem zastopniki nemške kovinarske in tkalske industrije.

Prihodni sestanek sveta zveze narodov.

PARIZ, 10. Peto zasedanje sveta zveze narodov se prične dne 14. t. m. v Rimu. Na dnevnem redu so tale glavna vprašanja: Priloge prvega zborovanja zveze narodov, proračun zveze narodov in ustanovitve permanentne komisije za proučevanje vprašanj glede razorožitve.

Stavka v Franciji.

PARIZ, 10. (S.) Stavka tramvajskih uslužbencev je splošna. Davi je bila proglašena v tvojihah splošna stavka, toda vkljub temu dela veliko delavcev, posebno v manjših podjetjih. Kar se tiče stavke kovinskih delavcev, se smatra, da je položaj zadovoljiv. Ustanitev dela se mora pripisati večinoma pomankanju transportnih sredstev.

Splošna delovna zveza je sklenila proglasiti takoj stavko delavcev v elektrarnah. Upa, da se stavki pridružio tudi uslužbenci pri javnih delih.

Mednarodna konferenca se prične prve dni julija.

BRUSELJ, 11. (S.) Minister za zunanje zadeve, ki se je vrnil iz Pariza danes zvečer, je izjavil, da se konferenca v Spa baje odgodi, vsled česar se bo morala tudi prva seja mednarodne konferencie prenesti na prve dni julija.

Mezde v velikih angleških pristaniščih.

LONDON, 10. Tukaj se je podpisal med zvezo transportnih delavcev in delodajalci pristaniških obratov dogovor, po katerem se bo v velikih angleških pristaniščih plačevala mezda 15 šilingov na dan v 44urnem tedenskem delovnem času.

Sestanek med Millerandom in Lloydom Georgeom. LONDON, 10. (S.) Sročil je dobilo francosko poslanstvo vest, da se Millerand in Lloyd George sestane v Falkensteinu. Sestanek ne bo imel značaja konference temveč samo pogovora, katerega se udeležijo le malo oseb. Francoski poslanik v Londonu in Avenel, francoski finančni odposlanec, se pridruži Millerandu v Falkensteinu.

Dogovor med Nemčijo in Italijo.

LONDON, 6. (S.) Zakasnelo. Dolnja zbornica, Malone je vprašal, ali se med Italijo in Nemčijo sklenila kaka pogodba ali tajna pogodba pred podpisom versailleske pogodbe. Podtanjak za vnanje stvari je odgovoril, da mu ni znano, ali se je sklenila kaka pogodba v tem zmislu.

Apponyi o madžarski mirovni pogodbi.

BUDIMPESTA, 10. Madžarski dopisni urad javlja: Grof Albert Apponyi je izjavil sotrud-

nku »Az Esta«: Madžarska mirovna pogodba je najstrašnejša zmeta z ozirom na naša prava in samoodločevanje narodov, ker ustvarja življenjsko nezmogočnost naroda in ogroža evropski mir. Vendar ne morem reči da bi bil položaj brezupen izveček iz spremnega pisma, ki ga poznamo, nam navaja že nekatere popravke nepravilnosti mirovne pogodbe, katerih praktičen pomen bomo mogli razumeti šele po proučenju celotnega besedila.

Ukrajinska uprava v Kamencu Podolskem.

DUNAJ, 7. Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Kamenc Podolskega: V zvezi z vojaškimi uspehi poljskih in ukrajinskih čet je bila tu pod vrhovnim poveljstvom hetmana Petljura začasno uvedena ukrajinska uprava.

Episkop vprašanje.

WASHINGTON, 9. Ameriški senat je odobril resolucijo Lodgea, po katerem bi pripadel severni Epir Grški.

Propovednik komunizma — dr. H. Tuma.

V »Goriški Straži« čitamo poročilo o nekem shodu, ki ga je priredil v Bovecu odvetnik dr. H. Tuma. In govoril je, kakor pač navadno govori ta mož ob svoji znani duševnosti. Udrhal je po vseh slojih in stanovih in obeh spolih, samo ne po — odvetnikih. Mož ne reže nikdar v svoje meso.

Razlagal je svoj komunistični program, obetajoč zlata nebesa proletarijatu, kmetu in vsem svojim pristašem. In čudno so se strinjala njegova izjavljanja z onimi komunisti Topalovića v Subotici. Zatrjal je, da je žnjam vse italijansko delavstvo. Na slovensko rojstvo svoje je popolnoma pozabil. Odkrito, brez sramu je s tem priznal, da ga ne boli več glava radi grozeče nevarnosti raznaroditve našega naroda na tem ozemlju; in tudi ne radi nevarnosti da bodo drugorodci odjedali kruh našemu delavstvu! Tudi ni izgubljal besed in tratil časa o strašnih posledicah vojne za naše ljudstvo v materialnem in duševnem oziru. O načinih, kako bi se mogle vsaj ublažiti te posledice — ni govoril dr. Tuma. Pač pa je opozorjal na neko drugo »potrebo« v prilog tistim, ki jim je on sedaj zavezanik: da bi namreč začel zopet tisti domači, takozvani kulturni boj, od katerega so odnehali na Goriškem vsi, ki resnično ljubijo narod svoj in ki jim je v vrhno skrb: kako naj se rodi naš preko težkih časov? Dr. Tumi bi se zahotelo tistega medsebojnega ljubljenja, ki bi šlo v prilog tistim, ki hočejo izbrisati slovensko ime v teh krajih in vsak spomin, da je kdaj živelo slovensko ljudstvo na tem ozemlju...! Očitno je govoril dr. Tuma kot zavezanik sovražnikov našega naroda: ali odkritih, ali prikritih in previdnejših. Saj je znano: eni, vročkrvnejši, bi hoteli naš živeli kar pobiti in na mizadrugi vrat, drugi pa bi ga hoteli uničiti potem takozvane »asimilacije«, postopnega potapljanja; s tistimi sredstvi, ki se jim je dal na službo dr. Tuma; z zanašanjem narodne brezbriznosti, indiferentizma, v slovensko ljudstvo za etične dobrane, ter hlantanja le po materialnih dobrinah, ki pa bi jih — kakor že rečeno — tudi ne dosežali, če bi se vdajali naukom dr. Tume. Postali bi heloti in duševnem in gospodarskem pogledu.

Značilno je tudi za dr. Tuma po njegovi najnovejši prelevitvi — koliko jih je bilo že?! — da je pač udarjal po Jugoslaviji in kralju Petru in po mrtvih cesarjih, da pa se — drugih, živih, ni dotaknil! Podobno je nastopil tudi na shodu v Brdih, v Steverjanu. Ali tu ga je — kakor nam poročajo — priprist kmetič imenitno pritnil ob zid, prijemši ga za jezik: Gospod doktor, zakaj pa ne kličete: Doh! z Italijo, doli s kraljem Viktorjem Emanuelom?! In dr. Tuma je podal zares velenjačno razlago v popolnem skladu z njegovo prelevitvijo: »Tega ne morem storiti, ker bi bilo — nevarno!«

Tako daleč je torej prišel mož z neutiljivo veliko nadarjenostjo, ali naravnost fenomenalno nestalnostjo in nepreračunljivostjo svoje nesrečne temperamenta, ki ga sili, da hlasta in skače od naziranja do naziranja, od programa do programa, od skrajnosti do skrajnosti: od mladega razumnika, ki so stavliali rojaki vanj največje nade in ga tudi dejanski podpirali v najkritičnejšem trenutku, da se je mogel povzpeti od skromnega in kruto preganjanega ljudskega učitelja do odličnega socialnega in ugodnega materialnega položaja; od prvoboritelja za narodno-napredno misel, od moža, ki je pisal temeljite brošure, v katerih je dokazoval, da narod naš se ne more odreči Trsta, ker bi brez tega mesta ne bilo življenja zanj, pa do breznarodnega socialnega demokratizma in preko tega sedaj do enarske gibanja, ki bi narod naš — ako bi uspelo — neizogibno pahnilo v pogubo!

Tako daleč je torej dospel dr. H. Tuma, da je v skladu s komunistom Topalovičem radi svojih »komunističnih« ciljev pripravil razbiti državo, ki naj našemu narodu zagotovi življenje in bodočnost, ter žrtvovali tudi tega poslednjega! Mi pa tudi v resničnosti tega najnovejšega »uverženja« dr. Tume — nimamo vere. Mi bi hoteli, videti, kak obraz bi moč delal, čim bi hoteli na njegovi koki izjaviti komunistični program? Če pa je ta njegov komunističen resničen: zakaj ga ni začel že izjavljati — pri sebi? Saj moč menda ne hodi ob palici nemanja po deželi!

In končno vprašanje: kako hoče svoje grunje v Bovecu spraviti v sklad z izjavo hrvalskega komuniste dra. Radoslavića (glej tudi večerni »Piccolo« od ponedeljka)? Protestiramo z vso doč

naši sodrugi na Reki smo tudi mi nespravljivi nasprotniki italijanske zasedbe jugoslovenskih ozemelj, kakršna so Primorska, Istrica in Reka; in, kakor oni, zahtevamo tudi mi, naj se D'Annunzio pozone za Rekel.

Kakor prepada zija tu med komunistom dr. Tumo in komunistom dr. Radoslavcem! Ta poslednji ima pač se čita za črno, ki ga je rodila, dr. Tuma pa bi hotel to grudo potopiti v umazani vodi svojega — komunističnega! Mi pa zaupamo v moralno zdravje in dobri misli ogromne večine našega ljudstva, da se ne bo puščalo zavajati od prokletih naukov in da ne bo hotelo rušiti podlage, na kateri edini more stoneti njega duševno in materialno življenje. Če pa jih je kaj, ki se jim v komunističnih stremiljenjih zdi evangelij njihove ere in ki hočejo iskati svojega izveličanja na strani dra. Tume: bodi jim! Ali, povedo naj to jasno, odkrito in takoj. Ker predvsem nam treba jasnosti v hiši naši v teh usodnih dneh.

Agrarno vprašanje in Italijanska ljudska stranka.

Italijanska ljudska stranka (partito popolare italiano), ki razvija svoje delovanje po pozitivno krščanskih načelih, je nova stranka, poročena pred dobrim letom. Tedaj je razvila svoj obsejni in temeljit program, se z odločitvijo vrgla v volilno borbo za državnozbornske volitve v novembru 1919. in dosegla nepričakovano število glasov, tako da je prešla s 113 kandidati. Je torej v tem pogledu za socialistično najmočnejša stranka v državi. Po notranji in zunanji moči, ki si jo je pridobila z jasnim, doslednim programom in obhajevanjem vredne agitacije, je stranka, ki jo bo moral vsaka vlada upoštevati.

Med vprašanji, ki zadevajo najvitalnejše koristi vsega italijanskega naroda, toliko buržoazijo kolikor proletarijat, pristevamo agrarno vprašanje, ki je postalo uprav vsled dolgotrajne vojne precej. Italija je povsem agrarna država. Največji del zemlje je sicer v posesti malih in srednjih kmetov, vendar pa se nahajajo takorekno še cele pokrajine v rokah veleposestnikov, zlasti v okolici Rima in pa v Siciliji. Kmetijstvo je splošno na primitivni stopnji, kar je treba pripisati dvema razlogoma: vsled nepismenosti ljudstva še ni prodrla moderna tehnika plodnosnega kmetovanja in drugič se latifundiji nikdar ne dajo tako racionalno izkoristiti kakor male kmetije.

Ker pa odvisi bodočnost Italije v veliki meri od rešitve agrarnega vprašanja, zakaj Italija bi po racionalnim kmetovanjem proizvajala vsaj štirikrat toliko kolikor proizvaja danes, je naravno, da stranke, ki hočejo v bodočnosti kaj veljati, skušajo doletiti smernice svoje agrarne politike.

Liberalne stranke nimajo v agrarnem vprašanju nobenega enotnega, jasnega programa za njegovo rešitev, socialnodemokratska stranka se bori za udeležitev popolnega komunizma. Kakšno stališče zavzema pa ljudska stranka?

V začetku minulega meseca je imela stranka zbor v Napoli, ki se ga je udeležilo na tisoče zastupnikov, pripadnikov vseh stanov. Glede na agrarno politiko so postavili naslednja načela: 1. V nasprotju s socialnimi demokrati, ki ne priznavajo pravice do zasebne lastnine in jim je zasebna last zgolj tatvina, priznava ljudska stranka pravico, da si človek pravičnim putem pridobiva last, to je tudi zemljo. 2. Na drugi strani pa stranka tudi očitno priznava, da se sme pravica do zasebne lasti omejevali, in sicer v toliko, v kolikor zasebna lastnina škoduje celokupnosti. Zato zahteva stranka, da se zakonodajni prizna pravica do razlaščenja zasebnih zemljišč. 3. Razlaščenci se morajo priprizmo oškodovati.

Z drugimi besedami: stranka zahteva razlastitev veleposestnikov, latifundijev se parcelirajo in na parcelah se nastanijo mali kmetje. Na ta način pride do posameznikov do samostojnega ognjišča in proizvodnosti se po polagoma zviševala. Seveda gre s tem delom vzporedno tudi izobraževanje doslej nepismenega ljudstva.

Nadalje je zbor zahteval tudi ustanovitev kmetijskih zbornic po zgledu delavskih. Kmetijske zbornice bodo uravnavale razmerje med delodajalci in delavci, štitele delo v njegovem higienskem in socialnem pogledu, urejevale trge za kmetijske pridelke.

Postavljena načela pa ne pomenijo končnega cilja, marveč le začasen cilj z ozirom na socialne potrebe današnje dobe. Ljudska stranka se drži načela: ne revolucija, evolucija, ne nasilen prevrat, marveč mirni razvoj. — Lokavski.

Domače vesti.

Za objeljami razočaranja. Pazinski »Pučki prijatelji« od dne 6. majnika je nazlovil na g. civilnega generalnega komisarja odprto pismo, v katerem ugotavlja dejstvo, da se je zasedbena oblast, namesto da štiti red in zakon, stavila v službo male kliše italijanskih nacionalističnih kričev, po dobrnem delu slovarskih odpadnikov. Pismo ugotavlja nadalje, da smo imeli mi Jugoslovani na zasedenem ozemlju pred vojno veliko boljše mnenje o Italiji, nego je imamo danes. To je bilo naše največje razočaranje, ki je prišlo neposredno za neštevili krasnih obljub, da je Italija dežela svobode, da bo štela naš narod in značaj, da nam da veliko več šol, nego nam jih je dala Avstrija. — Posebno pa se bavi o »odprto pismo« z vprašanjem falsificiranja naših jugoslovenskih priručkov. Državne in občinske oblasti so začele sistematično falsificirati ta naša imena. Posebno pa se vrti to v Istri. Samovoljno pačenje priručkov proti strani je zločin proti zdravemu razumu, proti civilizaciji, je barbarstvo, ki bi ga absolutno ne smela trpeti nobena kulturna država. Priručke je svetinja je del osebe, ki se pozna po tem priručku. Nihče ne sme pisati priručka drugače, nego se pod-

pisuje stranka sama. Noben kulturni človek nima nič proti temu, da je vsakomur svobodno pisati svoj priruček, kakor hoče, in ga sme tudi izpremeniti. Dosledno temu morajo vsi priznavati kot veljavnega samo tisti priruček, ki ga rabi stranka. To so najelementarnejša načela, ki jih pa zasedbena oblast nečisto razumeti. V Pazinu pa se je dogodilo celo, da so ljudem, ki so sami popravili ime, pokvarjeno jim od oblasti, zagrozili, da ne dobe nič od... aprovizacij! To falsificiranje pa ni le žaljivo za naš narod, marveč bo imelo gotovo težkih posledic v pravno-gospodarskem pogledu. Ker bo ime stranke na raznih spisih pisano na razne načine, bo imela stranka radi tega nepriroke, izgube časa in stroške, dokler se ne ugotovi njena identiteta. Zato pozivljajo odprto pismo gospoda gen. civilnega komisarja, naj ukrene, da bodo pisale oblasti ime vsakogar, kakor je piše stranka sama. Dado naj se oblastim nemudoma stroga navodila v tem zvezi. Pismo vsebuje tudi take odstavce, ki je vreden, da ga priobčimo dobesedno: »Zalostno je, da smo padli tako nizko pod sedanjim upravo. Namesto da bi bili sedaj, ko se Avstrije nihče ne spominja več, odrešeni od vsake narodne borbe, da bi se posvečali velikemu delu vzpostavitve človeške družbe, neusmiljeno pretresene od svetovne vojne, se pa moramo boriti tudi za najelementarnejše svoje pravice: za šole, za pravico našega jezika v uradih, za imena naših krajev (ki so po večini prekrščena z novimi slovankami, ki jih niso nikdar rabili ne Slovani, ne Italijani), in celo tudi za svoje osebne primke! Priznavamo, da je položaj naše prevzetenosti prilično težaven. Obkoljeni ste od vseh strani od raznih sumljivih elementov, ki jim je ime Italije na ustih, a narodna mržnja v srcu, ki jim je narodno preganjanje nas Jugoslovenov pojo za njihov obstanek, za njihove posle. Z druge strani so tudi pošteni italijanski državljani, ki jim je tudi ob najboljši volji težko razumeti pravo stanje stvari, ker ne poznajo jezika večine prebivalstva zasedenega ozemlja, a brez poznavanja jezika ni možno dobro poznati naroda, njegove minulosti, njegove sedanjosti, njegove kulture in kulturno gospodarskih potreb, kar vse mora poznati vseden državnik. Vendar bi energičen nastop V. pr. v zvezi pravice in zakona mogel ublažiti kako vsekako nam rano ter odstraniti več vneboupjočih krivice.

Popisovanje otrok, rojenih izven Trsta v letih 1913, 1914. Popisovanje slobovčevih otrok za prihodnje leto, ki so rojeni izven Trsta v letih 1913, 1914, se bo vršilo pri anagralnem uradu v ulici Sanità 25. II. nadstropje, soba št. 28, po naslednjem redu: Za začetne črke A—L 13. t. m.; M—R 14. t. m.; S—Z 15. t. m. Starši ali zakoniti zastopniki se pozivajo, da prinesejo s seboj kratke liste otrok.

Maksimalne cene na maslo, slanico in mast. Civilni komisar za mesto Trst in okolico odreja, da se ne bodo smela prodajati naslednja živila dražje nego spodaj naznačeno: Naravno maslo prve vrste (do 15% vode) po L 1500 kg; naravno maslo druge vrste (do 30% vode) po L 1400 kg; mešano maslo (50% naravnega, 50% rastlinskega) po L 1250 kg; umetno kuhano maslo po L 1300 kg; osoljena slanina po L 1350 kg; okajana slanina po L 1500 kg; bela trebušnica po L 1350 kg; okajana trebušnica po L 1500 kg; severnoameriška mast po L 1400 kg; južnoameriška mast po L 1300 kg.

Prekop predela XIII. na pokopališču pri Sv. Anji. V kratkem se prekoplejo 10, 11, 12 in 13. vrsta predela XIII. na občinskem pokopališču pri Sv. Anji, kjer leže ostanke umrlih od 23. marca do 24. majnika 1911. Tisti, ki imajo pravico, bodo do 20. junija 1920. lahko vzeli s pokopališča nagrobne kamne in druge znake, ki so postavljeni na omejenem predelu proti predložitvi pooblastila, ki je izda IX. oddelek tukajšnjega magistrata v ulici Sanità 25. lastnikom tozadevnih nagrobnih kamnov; pooblastilo se predloži pokopališčnemu čuvaju. Nagrobni kamni se lahko dvignejo vsak dan, izvezi s sobote, nedelje ni praznike. Po 21. junija 1920. ne bodo zasebniki več mogli vzeti nagrobnih kamnov s pokopališča, pač pa bodo leti ostali na razpolago občin.

K nedeljskemu barkovljevskemu koncertu prejemamo: Barkovljevsko pevsko društvo »Adrija« je uživalo vedno sloves med tržaškimi in okoličanskim svetom. Kakor drugim našim društvom, so kopali tudi že njemu grob. Miladina je pograbila za omahujočo zastavo in jo zopet dvignila. Danes stoji »Adrija« na višini, ki je močnejša od vsega, kar je do sedaj dosegla. To se je pokazalo na nedeljskem koncertu. Ne nameravamo pisati kritike, zato naj poskrbe drugi. Omenjam le, da je izborna disciplinirani mešanji zbor pod nadarjenim zborovodjem pedal več težkih skladb in dovršeni obliki. Žel je splošno pohvalo in bil prišljen, ponoviti nekoliko točk. Omenjen bodi tudi moški zbor, ki razpolaga zlasti med tenorji s prvovrstnimi močmi, ki bi delali čast veliko večjemu ordu. Tudi pri enodejantki je bilo igranih prav dobro. Ljubke diletantke in delatanti so pokazali veliko talenta in resnega stremiljenja. Če kak prizor ni prišel prav do veljave, je krivo pač precej hrupno občinstvo, ki je bilo nabito obširno dvorano in vrt. Med točkami je sviral domaći orkester, ki je vzbujal splošno pozornost z ubranim igranjem težkih skladb, kakor so venčali naših narodnih pesmi. Po koncertu se je razvil komerz »Adrijašev«, kjer smo zopet imeli priložnost slišati prikrasni zborov, med njimi večnolepaga »Buči morje adrijsko«, ki ga učinkovitejše in veličastnejše od »Adrijašev« sploh ne moreš peti. Bil je sploh krasen popoldan in večer. Kake simpatije uživajo »Adrijaši«, je pokazalo občinstvo, ki je prihajalo v takem številu, kot ga še ni videl zlepa »Narodni dom«. Vsa čast Barkovljevski mladini, ki je lahko ponosna na svoj uspeh. Naj bodo prepričani, da so na

pravi poti. Narod, ki ima tako mladino, lahko mirno zre v bodočnost. Barkovljevskata deklela in fantje bodite presrečno pozdravljeni.

Pipčar X.
Obdobja soja CMD za Istro se bo vršila 20. t. m. ob 12 v ul. Fabio Filii 10. a ne 13. t. m. Plesni venček v prid CMD se priredi po inicijativi g. Lazarja v soboto, 14. t. m. Ker je čisti dobiček namenjen CMD, se pričakuje obilna udeležba našega občinstva.

Skupina članov trž. učit. društva priredi jutri, v četrtek, izlet k izviru Ržane. Prijatelji naše lepe zemlje dobrodošli. Odhod ob 8.30 z vlakom do Dekanov. Kosilce vzeti seboj. — Reditelji.

Zahvala. Vdovi Ivanki Kocjan, Kolonija 16, kate mož se je ponesrečil pri delu, so darovali: postaja pri Sv. Soboti L. 86.—, delavska skupina pri Sv. Soboti L. 50.10, delavska skupina v Zavljah L. 65.25. Nesrečna vdova nas prosi, da izrazimo vsem darovalcem njeno najiskrejšo zahvalo.

Kdo ve kaj? Marija Kelava (ul. Seclaneta št. 3, III. n.) išče Ivana Kelavo, pešca pri polspolku št. 4, ki se je zadnjič javil iz ujetništva v Tomsku v Sibiriji. Kdor bi kaj o njem vedel, je naprošen, da sporoči na gornji naslov.

Stara ljubezen ne zarjavi. Lovrenc Schuster, star 54 let, čevljar, se je pred 34 leti ženil z neko Marijo Postumio, s katero se je bil tudi zaročil. Njuna sreča pa ni dolgo trajala, ker sta se po nekem prepiru kmalu po zaročilu ločila. Marija Postumia se je poročila z drugim mladeničem, s katerim je imela tudi več otrok. Pred nedavnim pa ji je umrl otrok in ostala je vdova. Nekega dne se ji prikaže na njenem stanovanju stari Schuster, ki je hotel zopet vzpostaviti z Marijo prijateljske odnose. Kakršni so bili pred njuno ločitvijo. Vdova ni hotela o tem nič vedeti: povedala je tudi sinovom, ki so se seveda protivili tem čevljarjevim nameram. Včeraj je prišel čevljar zopet na Marijino stanovanje in si molin a Vapore 3; razgovarjal se je s starejšim sinom vdove, z dvajsetletnim Brunom, kateri je povedal Schusterju svoje mnenje. Čevljar se je zelo razgrzel in začel vpiti. Prišli so ljudje in policijski stražniki ravno v pravem momentu, ko je namreč Schuster zgrabil za sekiro in hotel zanj mahniti po mladeniču. Schuster je bil aretiran.

Splašen konj. Ko je stopal včeraj ob 17.30 Josip Maestor, star 62 let, čez trg del Opedale, je nenadoma pridrvel mimo njega splašen konj, ki je vozil dvokolesni voz; starček se ni mogel dovolj hitro umekniti in je padel pod konja, ki je zdiral z vozom dalje in se zatekel v zid v ulici del Solitario. Ljudje, ki so videli prizor, so dvignili starčka in ga nesli v bolnišnico. Imel je precejšnje rane po obrazu in druge poškodbe po telesu. Zdravnik mu je dal prvo pomoč, nakar so ga prepeljali na njegovo stanovanje.

Od razgovora do noža. Brata Pignaturo in Benedikt Dimeo, star 25 let stanujeta v ulici Sv. Marka 30, vsi trije iz Trstja (Puglie) so imeli včeraj zelo živahno debato na Garibaldijevem trgu. Razpravljala sta se udeležila še druga dva iz kraljevstva; slo je baje radi neke ženske, vsled katere so se vsi tako razgrli, da sta se morala Dimejev tast Nikola Palumbo, star 50 let, stanujeta v ulici Settemontale 18, in Dimeo peljati v bolnišnico; prvi je imel globoko rano z nožem na desni roki, drugi pa rano na levem skoku. V bolnišnici sta dobila prve pomoči; Dimeo so sprejeli v 10. oddelku, Palumbo pa se je odpeljal domov.

Samomr. Snodi ob 20 se je vračal Josip Ceska, star 40 let, vodja hangarja v prosti luk, domov v ulico Scussa 8, III. nadstropje, kjer stanuje pri družini Matank. V veži pa se je ustavil, potegnil revolver iz žepa in se ustrelil v glavo; oblegal je mrtev na tleh. Prihlet je zdravnik rešnje postaje, ki je ugotovil smrt. Vzroki so baje denarne zadeve.

Padel je pod lestni voz Franc Babuder, star 50 let, kmet iz Rodika; zlomil si je pri tem 3 rebra in desno roko. Pripeljali so ga v tukajšnji bolnišnico, kjer so ga sprejeli v 10. oddelku.

DOPISI.

Gostovanje tržaških igralcev v Prvačini. Tržaški igralci pod vodstvom g. Simcena pridejo v četrtek, 13. t. m., ob 17, v Prvačini v veliki dvorani Sokoljskega doma »Koncert«. Sodelujejo g. Bratuš, Stular in Simcen ter g. Kraljeva. Na sporedu so skladbe domačin in tujih skladateljev. Po koncertu priredi tekovalno društvo »Sokol« iz Prvačine plesno zabavo.

V Tolmini in Kobaridu bodo gostovali tržaški igralci na buškočno nedeljo in ponedeljek, ne pa v nedeljo, 16. t. m. kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno v »Edinosti«.

Z Vipavskega. Dopisnik v Vašem cenjenem listu od 5. t. m. je priobčil razna, seveda, resnična in graje vredna dejstva. Med temi je tudi eno o »altri generi di monopolio«. To je, seveda, vse res; tudi jaz imam nad svoj tobakarni tak napis ali to boli mene nič manj kot gospoda dopisnika. Stvar je namreč taka: Dva moja tovarisa in prijatelja sta dala že pred menoj napraviti lepe dvojezične napise na lepih deskah. Ko sem videl, da so deske dobro dovršene, sem naročil eno tudi jaz, ali kakor hitro sta omenjena tovarisa obesila svoji tabli, je bilo takoj vse pokonci: morala sta slovenski del napisa odcepiti, tako da je ostala samo polovica deske z italijanskim napisom. Jaz sem tedaj ukazal naj se napravi tudi meni samo italijanski napis, saj nam ni znal nihče svetovati, kaj naj napravimo. Tako mora imeti čisto slovenska vas na prodajalnih italijanske napise, ki jih razume samo onar par vojakov pri nas. — Pozdrav Karl Slokar.

— Opozorjamo merodajne oblasti na neupravičenost takega postopanja z našim ljudstvom, ki nikakor ne odgovarja onim tolikokrat ponovljenim svedenim izjavam o »spostovanju« pravic italijanskega dela prebivalstva na zasedenem ozemlju, in pričakujemo primernih ukrepov v tej zadevi.

Marežice. Minulo nedeljo je — po dolgem času zopet enkrat — izzabila marežiska glasba obilno

udeležbo k Babičem. Res lepo je bilo. To redko veselje je privabilo tudi komisarja Padovana iz za kilometre oddaljenih Marežic in njegovo običajno orožniško spremstvo. Pristopovali so na plesu raznim komadom ter se potem spravili k priznane mu istrskemu refoku. Srečali so ga do nenadane dopolnočne ure z vidnim zadovoljstvom in užikom. Ko pa so se odpravili domov in napravili nekoliko korakov izven vasi proti Marežigam, jih je obsula taka kamnena soda, da so si morali postaviti ščit — samokres proti sovražni smeri in se nato sprtno in naglo umekniti pred očitno življenjsko nevarnostjo.

Drugi dan se je zopet plesalo pri Babičih. In komisarjeva družba tudi ni izostala in se pokazala na plesu precej zgodaj. Moglo je komisar prišel samo, da prepreči navzoče o svoji bivši vojaški neustrašnosti! In usoda je hotela, da se je zategnila godbena, plesna in refokova zabava zopet čez polnoč. Tedaj skoro pojoči komisar, obč. tajnik Mohorovič in orožniki odidejo proti domu. Dospelji do gori rečne oddaljenosti od Babičev, jih je zopet nenadoma obsuje kamnena toča. Komisar je bil ranjen v glavo, neki drugi v nogo. K sreči je komisar opustil samokresno obrambo in hitro zbežal.

Naslednji dan so orožniki zasledovali krivce in tudi aretirali nekatere osumljence, katere sedaj držijo na orožniški postaji v Marežigah. Druga zasledovanja se nadaljujejo. Obč. tajnik Mohorovič se je tako prestrašil, da bodi tudi po belem dnevu obožorčen s samokresom. — O vzrokih tega dogodka izpregovornjo prihodnje, kadar oblasti dovršijo svojo službeno dolžnost.

Pipčarstvo in pipčarji.

Pipčarji za moško CMD: Osem pipčarjev: pregledavci, pavilja — blažnjak, Franc s Ponterosa — po šarži pipčarski padar, ta vzgleden fant, Jaka Bazovc, Magdalenska straca, nabravec Jeram (ul. XXX. Oktobra) in odhajajoči tovariši, zbrali pri razstanku L. 46.—; naša Pepca dodaja L. 2.—; S. Padobnik L. 10.—; Marusič ml., »Dolanci«, Brancica, L. 20.—; naši Zagorci s Pivke (g. Marinič, sindakov poba in ta lepa Francka) L. 12.—; skupaj L. 90.—. — Denar hrani uprava.

DAROVI.

— Ob ustanovitvi »Albanskega kluba« se je nabralo med albanci 38 L za dramatičen odsek pri Sv. Ivanu. — Blažnjak — ker ni ubogal predsednika — L. 2.— globe.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sokol, Kobarid: Obnrite se na naslov: Miroslav Ambrožič, vodja tiskarne »Edinosti«, Trst, ul. sv. Frančiška Asiškega 20.

Deskle. Storiš si no, kar se Vam ne zdi prav, zato, da Vas opozorimo na nedoslednost, katere ne le ni nikjer priporočljiva, pač pa največkrat naravnost škodljiva. Na dveh stilih se pač ne da sedeti. Naš list je jugoslovanski narodni list in je njegova naloga, da podpira resnično jugoslovenska narodna stremiljenja, nikakor pa ne tistih stremiljenj, ki jim je naš jezik, naša pusem, naša književnost, sploh kulturno delo na našem jeziku le sredstvo, po katerem naj bi se protinardne ideje zanašale v naš narod, ali celo tudi samo krinka, pod katero naj se skriva tako pogubonosno delo. Zato je tu treba popolne jasnosti, kajti močje je tu samo dvoje: ali z nami za naše ideale, ali pa proti nam. Kdor dela za naše ideale, ne išče istočasno pomoči pri naših nasprotnikih, a če je naš nasprotnik, je ne bo iskal pri nas, ker to ne le ni častno, temveč naravnost nesramno. Upamo, da se razumemo!

Borzna poročila.

Težaji:

V Trstu, dne 11. maja 1920.

Jadranska barka	560—590
Assicurazioni Generali	15000—15200
Cosulich	760—770
Dalmatia	470—480
Cerolimich	3000—3050
Libera Triestina	1350—1360
Lloyd	2400—2500
Lussino	3150—3225
Martinolich	560—570
Oceanica	605—615
Premuda	775—785
Tripceovich	785—795
Ampelea	730—740
Cement Dalmatia	420—430
Cement Spalato	470—475
Krka	642—650
Cistilnica riža	270—280
Tržaški Tramway	225—233

Tuja valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, dne 11. maja 1920.

Neprepečatene krone	7.50—8.—
avstrijsko - nemške krone	9.—9.50
čehoslovaške krone	35.—36.—
dinarji	56.—60.—
levi	36.—38.—
marke	41.—42.—
dolarji	19.50—20.—
francoski franki	127.—128.—
švicarski franki	340.—350.—
angleški funti, papirnati	76.—77.—
rublji	29.30—30.—
napoleoni	78.—80.—
angleški funti, zlati	87.—88.50

Švicarski težaji.

ZENEVA, 10. (S.) Ital. lira 72.92½; nemška marka 11'05; avstr. krona st. 2'10, n. 2'65; angl. funt 21'80; franc. frank 35'80; amer. dolar 5'73½.

MALI OGLASI

JAVNA DRAŽBA POHISTVA, to je komp. spalnice, salonske garniture in razno drugo se bo prodajalo 16. t. m. popoldne v gostilni na Prestranku. Natančnejša pojasnila daje Vinko Slapiak, Prestranek. 634

ISCEM kovaškega mehaničnega rokodelca. Henrik Filipič, Duvotlje št. 118. 632

35LETEN GOSPOD, samski, v stalni službi, čedne zunanosti, prijaznega značaja, z vsolišno opravlo in nekaj tisočakov prihranjenega denarja, se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodinjico ali vdovo od 25 do 35 let, pridno gospodinjico. Pisane poudbe na inseratni oddelček »Edinosti« pod »Stroga tajnost«. 635

POSTREZNIČNIK ISCEM za ves dar od jutraj do 5 popoldne. Nastop takoj. Ulica Ceppa 6, IV. nadstropje. 633

KUPUJEM ŽELEZO q od 30 lir naprej in mešane cunje q od 40 lir naprej. Skladišče ulic S. Maurizio št. 8. 636

LEPI KLOBUKI za birmo od 15 lir naprej. Zgor. nja Greta 276, vrata 6. 620

ISCE SE hišna oskrbnica, srednje starosti, razpoložljiva, izobražena, ki ima veselje do otrok in gospodinjstva. Dobra plača. Nastop takoj. Ponudbe na inseratni oddelček »Edinosti« pod »Resnost«. 631

ISCSEM SLUŽBO skladiščnika ali čuvaja. Zmožen treh jezikov. Naslov pove inseratni oddelček »Edinosti«. 629

PRODA SE cela oprava trgovine, obstoječa iz polje, predalov, tehnic, itd., vse v dobrem stanju. Naslov pove ins. odd. »Edinosti«. 628

KONSUMNO DRUŠTVO na Opčinah išče gostilničarja. Več se poizve pri predsedniku Danen, Opčine 395. 627

PRAKTIKANTINJA, večša slov., nemšč. in nekaj italijanskega jezika išče službe v specerijski trgovini ali pisarni. Ponudbe na ins. oddelček »Edinosti« pod »Slovenka«. 626

STEDILNIK, tudi za gostilno, z belimi skalci, dvema pečima, kotlom za vodo se prodaja. Ivan Čeh Barkovlje. 3396

KROJACNICA Avgust Stular ul. S. Francesco d'Asisi št. 34. III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3567

ZLATO, srebro, krone, plača po najvišjih cenah Pertot, ul. S. Francesco št. 15, II. n. 417

POZOR! Plačani za srebrne krone, gotičarje in zlato najvišje cene, tudi več kot drugi trgovci. — Albert Povh, urar, ul. Manzoni 17, vr. 2. prtl. 2648

ANGLESKI in francoski jezik se vrti na CM soli na Acquedotto 20, in v ul. Buccaccio 3, vrata 14. Otvoritev posebnih tečajev za odrasle in deca ter trgovsko korespondenco. 625

KLAVIR ali pianino, tudi potreben poprave, se kupi v vsakem kraju. Pisati na naslov: Carlo Cauer, Trst, ul. Solitario 25, III. 508

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Pridem lahko ponj. Alojz Povh, Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera). Tel. 329. 3341

PIANINO ali glasovir, tudi potreben poprave, kupim v vsakem kraju po najvišji ceni. Miroldnica Žigon, Trst, ulica XXX. oktobra št. 8. 527

RESTAVRACIJA OZBIC se priporoča cenj. gostom z izvrstnim kraljškim teranom in vipavskimi vini. Peter Hussi. 630

VSAKOVSTNE vreče kupuje G. Margon, ulica Torre bianca 13, zaloga vreč. 613

Vsi oni, kateri nam po prejemu računa od našega inseratnega oddelka pošljejo denar, naj blagovole naplata na odrezek poštna nakaznice, — številko dotičnega računa. —

Javna dražba

pohistva, to je komp. spalnice, salonske garniture in razno drugo se bo prodajalo 16. t. m. pop. v gostilni na Prestranku. Natančnejša pojasnila daje Vinko Slapiak, Prestranek.

Na prodaj je

KOSILNI STROJ

Naslov: Josip Lavrenčič, Pos. In I.

ZOBOZDRAVNIŠ